

“Trećari” moraju biti kvasac koji će ukvasati cijelo društvo

Fra Miljenko Stojić suvremeni je hrvatski franjevac, književnik i novinar rođen 1. lipnja 1960. u Dragičini kod Međugorja. Školovao se u domovini i inozemstvu. Trenutno djeluje na Širokom Brijegu kao vicepostulator postupka mučeništva “*Fra Leo Petrović i 65 subraće*”. Više o njegovu životu i radu može se pročitati na stranicama miljenko.info.

Fra Miljenko, ocu Franji i majci Šimi »koji čuše Vaš prvi plač i prvi smijeh« posvetili ste promišljanja u knjizi *Unatoč svemu*. Kada ste osjetili duhovni poziv i kakvo je bilo promišljanje Vaših roditelja kada su čuli riječi da želite poći u Visoko? Recite nam nešto i o Vašoj obitelji u kojoj je rođeno franjevačko zvanje?

Potječem iz tipične hercegovačke obitelji koja je svoje potomstvo othranila na kamenu, duhanu i vinovoj lozi. Kasnije je još došla i pečalba. A majka mi potječe s Čerigaja, tako da sam i Širokobriježanin.

Duhovni poziv osjetio sam skroz rano, tako da me to potaklo da počnem što prije služiti sv. misu na župi Čerin. Nikome ništa nisam govorio sve dok nije došao čin odlaska u Visoko. Sam odlučio, sam se tamo prijavio, jedino nisam imao novca za opremiti se pa sam morao reći roditeljima. Naravno da su se iznenadili, pozitivno, još više stoga što sam uvijek bio samostalan pa su mislili da ih dobro ne slušam.

Ove godine slavite 30 godina svećeništva. Što je obilježilo tih 30 godina? Prestaje li onaj početni svećenički zanos nakon toliko godina i što održava taj zanos?

Prilično je teško odgovoriti na prvi dio pitanja. Bio sam vojni dušobrižnik u ratu, studirao kršćansku duhovnost, bio odgojitelj mladih, djelovao u župi Međugorje posebno na polju informiranja, bio tajnik Hercegovačke franje-

vačke provincije, sada se brinem za našu pobijenu braću. Sve me to obilježilo na svoj način i bilo mi nešto posebno. I iz svega se izgleda vidi da me još nosi zanos prvih dana. Bogu hvala na tomu.

Svaki svećenik je čovjek poslan od Boga i najvjestitelj jednoga novog svijeta. Kakva su Vaša iskustva? Jesmo li susreli Boga i postaje li svijet bolji? Što nas sputava da živimo novim životom?

Ja uvijek kažem da je svako vrijeme i teško i lako, ovisi od toga kako ga shvatimo. Zbog toga se ne treba tjeskobno brinuti što će biti. Važno je samo odgovoriti Bogu na svome životnom mjestu i onda će sve biti dobro. Bog, naime, vodi ovaj svijet, ne mi. I do njegova kraja vodit će se borba između dobra i zla. A mi bismo zacijelo trebali biti na strani dobra.

Koji Vam je dio svećeničke službe bio najljepši, a koji najteži? U kojim prigodama ste najjače osjetili da Vam je Bog tako blizu, da je živ i da ste ga uspjeli približiti čovjeku?

U isto vrijeme i najteži i najljepši dio života bio mi je dok sam kao bogoslov studirao u Jeruzalemu. Privlačilo me to mjesto, a opet pritiskalo svojom težinom. Telefonom se nije moglo dobiti domovinu, pismo je putovalo mjesec dana, potpuno drugi način razmišljanja i potpuno drugi problemi... Uz to, još na početku umro mi je kolega, fra Pero Grbavac, tako da sam se susreo i s tim životnim pitanjima. A poticalo ih je i oružje na ulici, ponekada upereno i u mene, tenkovi koji se vraćaju iz bitke... Sve me to spustilo do dna duše i okrenulo u sasvim drugom smjeru. Tek sam te stvari umno tako jako počeo shvaćati radeći u Međugorju na polju informiranja. Puno toga nije išlo lako, posebno dobivanje frekvencija za radiopostaju. No, Bog bi priskočio tada u pomoć, kao i sada u Vicepostulaturi posebno na traženju svjedočanstava. Bio je i jest opipljivo na djelu.

Uvijek je zanimljivo čuti odgovor na pitanje: Kako Vas je oduševio i oduševljava sv. Franjo sve ove godine od kada ste obukli habit?

Mene je uvijek privlačila njegova jednostavnost ili traženje onoga bitnoga u životu. Zbog toga vjerujem da bih pošao ovim putem i da su neki dru-

Fotografija: Tomislav Hrkac

gi, a ne franjevci, bili na mojoj rodnoj župi. Ako to ne bih učinio na početku, bih onda kad bih počeo malo više razmišljati glavom a ne osjećajima.

Vrijeme je korizme. Za Uskrs se pripremamo na razne načine. Jedan od njih je sakrament ispovijedi. Nastaju velike gužve, je li to dobro? Postoje li dušobrižničke mogućnosti da vjernici imaju duhovnu pratnju, osobnog ispovjednika?

Danas je teško imati osobnog ispovjednika jer je premalo svećenika, iako bi to bilo dobro. Ali opet to ne znači da nam ne može biti dobro. Moramo se jednostavno više sami pokrenuti i učiti kako to Bog djeluje u nama i u drugima. On je onaj koji nas čisti od grijeha, koji nam pomaže, svećenik je samo posrednik i ništa više. Vrijedi to i onda kada su gužve, opet zbog nedostatka svećenika, a ponekada i zbog samih vjernika. Ne ispovijedaju se na vrijeme, dolaze samo nakon nekoliko dana ili tjedna... Svi zajedno moramo povesti računa i bit će dobro.

U jednoj pjesmi kažete »ponovno pišem pjesme, diram u svoje rane... zamišljam onoga koji će ovo čitati, kojemu ću postati prijatelj/ a da ga nikada upoznati ne ću... Treba li pjesmom otkriti stanje duše ili je samo naznačiti pjesničkim slikama? I pisanje je naviještanje Radosne vijesti. Kako Vam pjesničko nadahnuće pomaže u propovijedanju?

Pjesma je onaj najzgušnutiji izraz kojim se čovjek može izraziti. Ona ulazi u samu bit čovjekovu. Odatle bismo trebali onda iznositi samo ono što obogaćuje i nas i druge. Bog nas je jednoga dana stvorio na svoju sliku i to bismo trebali neprestano otkrivati i u sebi i u drugome. Kad ovako postavimo stvari, onda nije teško, ako imamo dara, napisati pjesmu koju će i drugi rado čitati. Ne smijemo odbacivati ono ljudsko u sebi, ali ni proglašavati vrhovnim mjerilom. To ljudsko samo je sredstvo preko kojega se izražava ono božansko u prolaznosti svijeta. Postavivši ovako stvari nije teško posvetiti se i propovijedanju. To je samo drugi način izražavanja.

U vrijeme korizme uglavnom se razmatranje postaja Puta križa uzima iz Molitvenika fra Anđela Nuića. Vi imate razmatranje u knjizi Golgote glas. Je li prikladno osobno razmatranje podijeliti i s vjernicima i općenito koliko je prikladno osobno svjedočanstvo vjere, napose svojih osobnih dvojbi, kušnji iznositi u javnosti? Postaje li time svećenik manje »svet« ili se pak približi običnom čovjeku, grješniku?

I ono razmatranje Puta križa u Molitveniku fra Anđela Nuića netko je napisao, nije to izravna Božja riječ. Ne znači to naravno da bismo mi sada svoje riječi trebali tamo staviti. Glas puka u mnogočemu je itekako koristan, kao što je recimo koristan za našu pobijenu braću. Bude li ih puk

držao mučenicima, Crkva će dobiti mogućnost da ih jednoga dana prizna takvima. Zbog toga ne smijemo nikada posebno uzdizati svoj govor. Naše je svjedočiti svoju vjeru, naročito kad smo svećenici ili časne sestre. Podrazumijeva se da nismo savršeni. U tom duhu književnim sredstvima nastojao sam progovoriti o Isusovoj mucii i našem odnosu prema njoj u dotičnoj knjizi.

Vicepostulator ste postupka mučeništva pobijenih hercegovačkih franjevaca. Je li kod prihvaćanje ove dužnosti presudila ljubav prema povijesti, pobijenoj braći, ljubav prema istini? Isus nas poziva da oprostimo neprijateljima i da nastavimo živjeti u miru da se zlo više nikada ne ponovi. Ali oni ne priznaju istinu. Umiru nalogodavci, izvršitelji, a da to nisu učinili. Može li se onda prekinuti ta spirala zla? Je li dovoljno da žrtve oprostite, da oprostimo mi, pokoljenja svih tih žrtava?

U mom slučaju presudila je ljubav prema istini. U svom tom radu glede naše pobijene braće i pobijenog puka pomaže mi puno sklonost pisanju, rabljenju suvremenih sredstava izražavanja, iskustva borbi u raznim razdobljima o kojima smo mrvicu govorili. Ne opterećujem se pritom krvnicima i njihovom mržnjom. Nastojim uzdići žrtvu, a ne njih. Na taj način spirala zla je prekinuta, iako se oni nisu obratili. Jesam ja, jesmo mi. I zbog toga Bog pomaže pronaći ne samo pobijene franjevce nego i pobijeni puk Božji. Širi se to na sve strane, iako nekada sporije nego što bismo htjeli.

Članovi Franjevačkoga svjetovnog reda već godinama cvijećem i molitvom pohode grob pobijenih fratara u širokobriješkoj crkvi. Što oni, ali i svi vjernici mogu i trebaju činiti da pobijeni hercegovački franjevci budu proglašeni blaženima i svetima?

Zaista sam zahvalan »trećarima« na svemu što čine. Oni ne samo da pohode grob pobijenih fratara nego ga još i uređuju, pomažu nam u pakiranju glasila Stopama pobijenih, počinju polako pomagati oko održavanja ratnog skloništa. Ali najvažnija je svakako njihova molitva. Trebaju nam svjedočanstva o onomu što su doživjeli moleći se za zagovor pobijenih franjevaca, kao i svjedočanstva svih drugih vjernika. To će biti pomoć Crkvi da ih jednoga dana službeno proglasi mučenicima.

Svjetojni franjevci su po svojim Konstitucijama pozvani da »budu prisutni u javnome životu« te da zauzimaju jasna stanovišta kad je ugrožen čovjek u njegovu dostojanstvu i ponude brat-sko služenje žrtvama nepravde. U raznim medijima Vi dižete svoj glas, a čuje li se glas katolič-

kih laika- svjetovnih franjevaca?

Ne bih htio biti previše kritičan, ali volio bih da su "trećari" puno više nazočni u društvenom životu. Ne smiju biti samodostatni samima sebi. Treba moliti, treba se družiti, treba pomagati siromašnima, ali treba učiti u politiku, i u medije, i u umjetnost, i u gospodarstvo, i u... Bog od nas traži da vičemo s krovova, da budemo i predvodnici, a ne da se samo zadovoljimo

rubnim položajima. Drugim riječima rečeno, "trećari" moraju biti kvasac koji će ukvasiti cijelo društvo u kojem živimo.

Utemeljitelj ste Radiopostaje "Mir" Međugorje. Izravni prijenos krunice i sv. mise ide u cijeli svijet. Naše bake trećarice uvijek to ističu kada ih posjetimo. Kakva je uloga medija u životu vjernika, posebno medija s duhovnim sadržajem? Gdje pronaći istinitu informaciju i spram nje zauzeti vjernički stav?

Mediji su izuzetno sredstvo za širenje Božje riječi. Nažalost kršćani zbog različitih razloga još toga nisu do kraja svjesni. Nekako su prepadnuti, dopuštaju da ih se stjera u kut. A zbog čega bi to bilo tako? Pa naš Bog je prava istina. I nema razloga da ne počnemo osnivati takve medije koji će to prenositi cijelom svijetu. Takva namisao nagnala me je na osnivanje spomenute radiopostaje kao i još nekih drugih pothvata. Moramo se udružiti s onima koji slično razmišljaju i ne dopustiti da o Božjoj riječi slušamo samo dok smo na sv. misi, a ostalo vrijeme nam raznorazni opsjenari "trube" neku svoju istinu. Ne trebamo se bojati razmišljati svojom glavom. Između ostaloga pomoći će nam to tražiti istinu i kad na prvi pogled mediji nisu baš nakloni našem poimanju svijeta. Uvijek ima sličnih nama, samo ih treba prepoznati.

Vršite brojne službe. Kako usklađujete sve te obveze? Imate li vremena za odmor i što Vas odmara?

Kad nešto radim, uvijek potražim razlog zbog čega bih ja to radio. I tada sve to nije rad, nego dapače odmor. Na taj način uspio sam prebroditi i onu bivšu vojsku. Gadila mi se iz dna duše. Ali sam sebi pojasnio da je moram proći ako mislim ostati u domovini i ići zacrtanim putem. Tako joj se nisam radovao, ali sam je podnio. K tomu je došla i moja sklonost sustavnosti te se moglo mnogoštošta napraviti što na prvi pogled nije tako izgledalo. A molitva i razmišljanje su ona snaga koja sve to drži na okupu. Mislim da se ne može drukčije.

Poštovani fra Miljenko, hvala Vam što od samih početaka pratite i podupirete naš list i želimo Vam mir i dobro!

Hvala Vama na svemu. Uvijek se moramo truditi oko zajedništva i ne dopustiti bilo komu da nas podijeli. Ima mnogo, naime, posla na njivi Gospodnjoj kojega valja dovršiti.

č. s. Marija Puljić,
školska sestra
franjevka

Tražite i naći ćete

Ja sam sestra Marija Puljić iz Mostara, župa sv. Petra i Pavla. Imam 22 godine i pripadam zajednici Školskih sestara franjevki Krista Kralja.

Odrasla sam u katoličkoj obitelji u kojoj je njegovana zajednička molitva, nedjeljni odlasci na svetu misu i u svojim roditelji-

više tili odvojeno živit. A bilo mi je rđavo, eto kako mi je bilo. Di god dođen bila san isto gluvo magare, ljudi mi nešto govore, šijaju rukan, aje ga razumi i nešto reci. Počnen na rvacki, oni me glejaju koda san s Marsa. Ja pođi u prodavnicu – ne razumin, pođi u doktura, dica bolesna – ne razumin. Dojadilo meni u četri zida, počelo proliće, a ja ko manit isan mislin: tribala bi nakrižat kumpire... unda se sitin di san i računan eto ti Mile tvoj Minšen, zajednički život i ljubav, jedino moreš po onon asfaltu udrut dikelon pa ako niknu, niknu... i Njemačka i vajda joj! Došla s dicon na igralište, a jedan žutalj se dere na mog Miljenka “bludman”, a čaća ti je „bludman” neš me više vidit. Durala ja malo, durala, i dojadilo sosve. Aje ti Mile, kupi prnje, dicu na bus i u svoje selo... - priča Mila i sve joj suze pođoše.

- Eto jesan van rekla da ne cvitaju gori ruže, ova naša mlađarija koda je pomanitala, ko je njima reka da je gori lipo.

- Ma nemoj bona, tako. Šta misliš kako jin je brez posla, dođe dite iz škole daj za ovo, daj za ono, plati račune, a okle?!?!! Jadno je čoviku brez plaće, jadno!

- A ne znan, eto razumin ja nji, al nema ti gori lipote, ti si gori rob, auslander, dadnu oni tebi sve što te po zakonu sleduje, al nema gori, bolan, sist na prizidu i ljudikat, nema gori Valjen Isus, nema gori ajmo popit kavu, aje naleti na uštípke, nema rođo, jedno odilo za radit i piđama, eto ti, nediljon se umit i na misu ter zeru progovorit s našin ljudima na rvacki, biži,biži... ne ponovilo se! – završši Mila svoj jad.

Zamislila se Ruška:

- A kad je tako neću unda ni ić, ko bi brte brez kave po cili dan! Ovde pijemo i po tri puta, vičeš nema Valjen Isus, neću... neću...

- Tako je, seke moja, vego odo ja pristavit vodu, zapričala se, a žene čekaju...

Malo smo se baš i rastužile, jopet nan drago da moremo uživat na toj našoj lipoti. Ko će ga znat, ko je kriv, politika, drugi, oli mladi nemaju usudnosti ostat i započet nešto prida se, a kako god okreneš zemlje uvik ima ili je sramota zasukat rukave, uč u čizme pa na njivu... Ne znan, nije zgodno, ali poletilo je to sve brez imalo računice u bili svit, Bože, budni jin na pomoći! Poslen kave smo otpivale Gospin plač, već smo dobro zašli u korizmu pa od čega je vakat od toga i vrime. U molenju, pokori i pomaganju dočekajte Uskrs i svrćite, brte, ovu mlađariju od budalaštine. Zbogonte!

Vaša Boška

Franjinim stopama

List Franjevačkoga svjetovnog reda
i štovatelja sv. Franje

Broj 1 (22), godina VII.

UTEMELJITELJ I NAKLADNIK: Vijeće mjesnog bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda Široki Brijeg, A. Stepinca 14, Široki Brijeg

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Gojko Jelić
UREDNIČKO VIJEĆE: Marija Brnadić, Ana-Marija Buntić, Matea Galić, Gojko Jelić, fra Dane Karačić, Mirela Lovrić, Josipa Vukoja, Magdalena Vukoja

TEOLOŠKA REDAKTURA: fra Dane Karačić

LEKTURA: Mirela Lovrić

Suradnici iz mjesnih bratstava: Branka Barišić, Milena Bošnjak, Ante Glavaš, Antonija Krišto, Franjo Lovrić, Lucijana Miličević, Gordana Đopa

TISAK: Logotip, Široki Brijeg

ADRESA UREDNIŠTVA: A. Stepinca 14,
88220 Široki Brijeg

E-mail: franjinimstopama@gmail.com

Svoje dobrovoljne priloge za potporu listu Franjinim stopama možete slati na račun: Franjevački samostan Uznesenja BDM Podračun Franjevačkoga svjetovnog reda Unicredit Bank d.d. Mostar br. **338220257080158**

ISSN 2232-8580

List Franjinim stopama je upisan u registar javnih glasila u Ministarstvu prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke, pod rednim brojem 20., stranica 0020, dana 6. travnja 2011.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vat. sabora izjavljujemo da ne želimo preteći sud Crkve kome se potpuno podvrgavamo. Riječi „mučenik“, „mučeništvo“, „čudesa“ i slično imaju u ovom listu samo vrijednost ljudskog svjedočenja.

Prinove u našim obiteljima

Marta Martinović je rođena 1. 2. 2017 i četvrto je dijete Predraga i Helene, članice OFS-a Kočerin. Martu je 25. 3. krstio fra Velimir Mandić.

